

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2641

244

0-89

1883

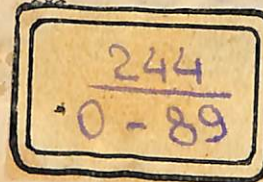
ՕՐՀՆԵԱԼ ՄԱՏԵԱՆԸ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ طبع اولیٰ شدر
 مصارفی آمریقان میوزنر شرکتی طرفندن تسویہ اولیٰ ورق
 ۱۶ ربیع الآخر ۳۰۰ و ۱۲ شباط ۹۸ نومرو ۱۰۱۶

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱԶԵԱՆ

1883

2010

2001

244
0-89

52771-ահ

39422-67

ՕՐՀՆԵԱԼ ՄԱՏԵԱՆԸ

Այն նշանաւոր և բարի արքայն՝ որ շատ տարիներ առաջ ապրեցաւ, յաճախ կը յիշատակէ օրհնեալ մատեան մը, որոյ հրաշալի ազդեցութիւնը թէ իւր անձին և թէ այլոց յիշերով, կ'ըսէ. «Պատուական է ինձ քան զոսկի, այո՛, ցանկալի է քան զտեալ ոսկի:» Դարձեալ՝ «Եւ է ինձ քան հազարաւոր ոսկի և արծաթ:» Սաղմ. ճԺԹ. 72: Տեսնենք սակայն թէ ինչ ըրած էր Դաւթի այս օրհնեալ մատեանը: Անոր միտքն, ուրիշ մարդոց մտաց պէս խաւարի մէջ էր, և այս օրհնեալ մատեանն լուսաւորեց զայն: «Քու խօսքդ, կ'ըսէ, ոտիցս ճրագ է, և շաւիղներուս լոյս:» Սաղմ. ճԺԹ. 105: Դաւիթ այս մատենին միջոցաւ տեսաւ Աստուծոյ անհուն բարութիւնը և փառքը, ինչպէս նաև իւր սիրտը: Այն մատենին լուսով ճանչցաւ իւր մեղքը և ամօթը: Այն գիրքը ցուցուց կենաց ճամբան Դաւթի, որ տեսաւ թէ ինչ ճամբայ երթալու էր, և ինչ տեղերէ պահելու էր իւր սուրբ: Այն գիրքն ըրաւ այս ամէն բարիք Դաւթի, և Դաւիթ քաջ գիտցաւ թէ ինչ որ ըրաւ անոր, կարող էր ընել նաև այլոց: Երկտասարդը կա-

րող է “մարբել իւր ճամբան.” զգուշութեամբ անսալով այն գրքին, և չափահաս մարդը՝ հաճոյք և մխիթարութիւն գտնել անով, և յաջողիլ իբրև ծառ որ անկուած է ի գնացս ջուրց, և որոյ տերևները երբէք չեն թառառ միր: Սակայն ոչ ոք ի բնէ կը սիրէ և կը յարգէ այն օրհնեալ մատեանը, բայց եթէ յաստուածուատ սորվի այսպէս ընել: Եւ սակայն Աստուած այնչափ և այնպիսի իմաստութեամբ կը սիրէ զմարդ, որ երբ մարդ չյօժարիր բանալ իւր ականջը լսելու անոր հրամանը որ կ'ըսէ, “Քննեցէք զգիրս.” (Յովհ. Ե. 39:) և, “Այս իմ խօսքերս ձեր սրտին և հոգւոյն մէջ դրէք,” (Բ. Օր. ԺԱ. 18:) Աստուած շատ անգամ կը շարժէ իւր գաւազանը, որպէս զի մարդ ուսանի Աստուծոյ դասը, զոր շատք կը դանդաղին ուսանիլ, այսինքն ուսանիլ թէ ո՞րչափ կարօտ են Աստուծոյ խօսքին, և ի՞նչ մեծամեծ օգուտներ կրնան քաղել պարապելով անոր ուսման:

Իբրև օրինակ յառաջ կը բերեմ հոս հաւաքաւային իրընտա բնակող մարդ մը: Սա գրաւ իւր որդին մերձակայ գիւղի մը դըպրոցը, ուր սովորութիւն էր Սուրբ գիրք կարդացունել աշակերտաց: Այս մարդը կը կարծէր թէ որդին կենաց ընդարձակ և երկար

ասպարէզ մը ունէր իրեն առջև, և շատ երկար պիտի ապրէր: Սակայն, որովհետև սոփոր չէր հանդերձեալ կենաց վրայ խորհիլ, անփոյթ էր այդ մասին. կը փափաքէր միայն որ տղան երջանիկ ըլլար, և յաջող ապագայ ունենար աշխարհի վրայ: Այս մարդը միտ դրած չէր Փրկչին խրատուն թէ, “Մռաջ խընդրեցէք Աստուծոյ թագաւորութիւնը և անոր արդարութիւնը, և ձեզի պիտի տրուի այգբողոր բաները” որոց կարօտ էք: Մատթ. 2: 33:

Այս պատուական կանոն է, զոր ծնողք պարտին բռնել առաջնորդ կենաց նաւակը վարելու, որպէս զի օգտին իրենք և իրենց գաւկնները, թէ այս և թէ հանդերձեալ աշխարհին մէջ: Սակայն կ'երևի թէ վերոյիշեալ հայրն այսպէս չէր ըներ. յարմար դատեց այդ դպրոցը դնել որդին գիտութիւն և մանաւանդ հաշիւ սորվելու, վասն զի անոր գիտաւորութիւնն էր դնել որդին այնպիսի գործի մը ուր հաշիւ գիտնալ հարկաւոր էր: Տղուն դպրոց երթալէն քանի օր ետքը, ինքն ևս գնաց և խնդրեց ուսուցչէն Սուրբ գիրք կարդալ չըտալ իւր որդւոյն, “Քանզի,” ըսաւ, “իմ մեծ փափաքս է որ տղան իւր բոլոր ժամանակը տայ հաշիւ սորվելու, և քաջ սորվի զայն:”

Երբ տեսաւ թէ ուսուցիչը չէր զիջաներ անոր կամաց, հանելով որդին այն դպրոցէն՝ զրկեց զնա ուրիշ դպրոց, ուր կարգալ, գրել և հաշուել միայն կը սորվեցունէին, Սուրբ զիրք կարգացունել չկար : Սակայն այս ողորմելի հայրը ժամանակ մը ետքը տեսաւ թէ հոն ևս չհասաւ իւր նպատակին, քանզի անհաս հաշուադիտութեան մէջ յառաջ չգնաց, ուստի ստիպուեցաւ դարձեալ զրկել զնա միւս դըպրոցը, ուր տղան ոչ միայն յառաջ գնաց արտաքին ուսմանց և հաշուադիտութեան մէջ, այլ և Աստուծոյ խօսքը կարգալով և սորվելով, եղաւ ճշմարտապէս նորոգեալ պատանի մը :

Յետ սակաւ ժամանակի այս տղան կառքէ ինկաւ և այնպէս չարաչար վնասուեցաւ, որ երեսուն ժամ միայն ապրելով, պանգոկի մը մէջ մեռաւ : Տղան մօտ տեսնելով իւր վախճանը, բերել տուաւ հայրը, այն հայրը որ ժամանակաւ իբրև անպէտ արդիլած էր անոր Սուրբ զիրք կարգալ և ուսանիլ : Երբ հայրը եկաւ, « Հայր, » ըսաւ որդին, « Աստուծոյ խօսքը զոր ևս ուսայ վարժարանիս մէջ, մեծ օրհնութիւն եղաւ ինձ . ահա կը մեռնիմ քրիստոնէական երջանիկ մահուամբ, քանզի դիտեմ և ստոյգ եմ թէ սիրելի Փրկչիս կ'եր-

թամ, բայց հայր, վերջին խնդիրք մը ունիմ ընել քեզ, այսինքն թէ կարգաւ Աստուծոյ խօսքը միշտ աղօթիւք : Տարակոյս չունիմ թէ օրհնութեամբն Աստուծոյ այս պիտի ըլլայ միջոց փրկութեան հոգւոյդ : Մի՛ մոռնար, հայր, որ մենք կը փրկուինք, ոչ թէ զմեզ քրիստոնեայ անուանելով և բերանով միայն դաւանելով զՔրիստոս, այլ ունենալով մեր սրտին մէջ այն կենդանի հաւատքը որ կ'ազդէ մինչև հոգւոյն խորը Հոգւով Սրբով, և միայն կարող է նորոգել զմեզ, և տանիլ յերկինս : »

Տղուն այս վերջին խօսքը և ջերմ աղերսն այնպէս թափանցեց հօրը արամսած հոգւոյն, որ այնուհետև չկրցաւ հակառակիլ Սուրբ գրոց ընթերցման զոր այնպէս եռանդազին յանձնեց որդին իւր վերջին ժամուն, և իբրև նշան շնորհակալութեան, որդւոյն թաղման երեկոյին, ոսկի մը զրկեց դպրոցին տեսուչներուն, շնորհակալ ըլլալով անոնց որ որդին այն դպրոցին մէջ սորվելով Աստուծոյ խօսքը մեռաւ երջանիկ մահուամբ :

Իմ տեղեկութիւնս աւելի յառաջ չերթար. հօրը ապագայ վարուց վրայ բան չեմ դիտեր, կը յուսամ սակայն թէ նա կատարեց իւր որդւոյն այն վերջին շահաւէտ խնդիրը, կարգաց Աստուծոյ խօսքը հանապազ, և խնդրեց

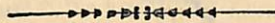

Հոգւոյն Սրբոյ առաջնորդութիւնը : Ով որ կը փափաքի իւր անձին փրկութիւն, թող բերնուց սորվի և ընէ միշտ սա կարճ աղօթքը . “Ով Տէր Աստուած, վասն անուան Յիսուսի շնորհէ ինձ զՀոգիւք Սուրբ, որ ընէ զիս որդի Աստուծոյ և պատրաստէ զիս յաւիտեանական փառաց :”

Իցէ թէ այս դէպքը զոր համառօտիւ պատմեցի՝ զարթուցանէ եռանդ ծնողաց սրտին մէջ, և տայ անոնց քան զամենայն ինչ նախամեծար համարել կրթել իրենց զաւկներն ի հոգևորս, ջանալով “ի մանկութենէ” իմաստուն ընել զնոսա ի Սուրբ գիրս : Երբ անոնց համար դպրոց կ'ընտրեն, նային որ այն օրհնեալ մատեանը դպրոցին ուսմանց կարգին մէջ առաջին տեղը բռնած ըլլայ, և կարգալ տրուի այն տղայոց, ոչ իրրև սովորութենէ, այլ իննամով և փութով : Նաև իրենք ևս մասնաւոր հոգ տանին տան մէջ յարմար ժամանակ կարգալ և ըստ կարի մեկնել զայն իրենց զաւկներուն, և ստէպ աղօթել անոնց հետ որ Տէրը բանայ թէ իրենց և թէ իրենց զաւկներուն միտքը, որպէս զի կարենան հասկընալ և ըմբռնել Աստուծոյ խօսքին ճշմարիտ իմաստը : Ծնողք պարտին ցուցնել և զգացունել իրենց զաւակաց թէ շատ կը սիրեն

այն Սուրբ մատեանը, թէ քան ամէն երկրաւոր բարիք գերազանց կը համարին զայն, թէ իրենց այս մահկանացու կենաց մէջ այն է իրենց լոյս և առաջնորդ, և թէ մեծ հաճոյք կ'զգան երբ կը խորհին թէ մահը կարող չէ կորզել անոնց սրտէն այն գիրքին ճշմարտութիւնները, քանզի այն ճշմարտութիւնք անջինջ պիտի մնան անոնց մտաց մէջ յաւիտեան, և Փրկիչը զոր այս գիրքը յայտնած է անոնց՝ պիտի ըլլայ անոնց լոյս, փառք և մեծագոյն վարձք :

“Քու վկայութիւններդ, կ'ըսէ Դաւիթ, յաւիտեան ինձ ժառանգութիւն առի, քանզի նոքա իմ սրտիս ցնծութիւնն են :” Սաղմ. ՃԺԹ. 111 : Եւ մեր բարերար Տէրը կ'ըսէ . “Քննեցէք զգիրս, քանզի դուք կը համարիք նովաւ յաւիտենական կեանք ունենալ, և բուն անոնք են որ վասն իմ կը վկայեն :” Յովհ. Ե. 39 :

2641

<< Ազգային գրադարան

NL0029504

2565